dr hab. Wojciech Kołaczyk, prof. AS

Dziedzina - sztuki muzyczne,

Dyscyplina artystyczna - instrumentalistyka

Bydgoszcz ,dnia 11.05.2020 roku

Recenzja pracy doktorskiej

Pana mgr Máté Szücsa

Zleceniodawca recenzji:

Akademia Muzyczna w Gdańsku, Rada Dyscypliny Artystycznej , pismo z dnia 16.03.2020 roku, zlecenie podjęte na podstawie ustawy z dnia 14.03.2003 roku o stopniach i tytule naukowym, oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki w zw. z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018 roku Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Dotyczy:

Uchwały Rady Dyscypliny Artystycznej z dnia 20.01.2020 roku w sprawie:

* Wszczęcia, na wniosek Pana Máté Szücsa z dnia 15.04.2019 roku przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka.

* Wyznaczenia promotora

* Wyznaczenia recenzentów

W świetle ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach i tytule naukowym, oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U .Nr 65, poz. 595 ze zmianami Dz. U. nr 164 poz. 1365. Dz. U. nr 84 poz. 455 z 2011 roku) Rada Wydziału Instrumentalnego posiada do prowadzenia przewodu doktorskiego na stopień doktora **sztuk muzycznych** w dyscyplinie artystycznej **instrumentalistyka**.

Do przesłanego mi przez Przewodniczącą Rady prof. dr hab. Elżbietę Rosińską pisma sygnowanego datą 16.03.2020 roku, informującego o wszczęciu przewodu doktorskiego i wyznaczeniu mej osoby recenzentem pracy doktorskiej Pana Máté Szücsa ***" Rola oddechu w procesie tworzenia świadomych kreacji artystycznych na podstawie wybranych węgierskich kompozycji na altówkę"*** została dołączona następująca dokumentacja z posiedzeń Rady Wydziału Instrumentalnego i Rady Dyscypliny Artystycznej :

* Uchwała z dnia 15.04.2019 roku Rady Wydziału Instrumentalnego o wszczęciu przewodu doktorskiego i wyznaczeniu promotora w osobie dr hab. Zoltána Kovácsa.

* Uchwała z dnia 20.01.2020 roku Rady Dyscypliny Artystycznej o wyznaczeniu recenzentów w osobach dr hab. Bogusławy Hubisz- Sielskiej i dr hab. Wojciecha Kołaczyka.

* Protokoły Komisji skrutacyjnych z przeprowadzonych głosowań.

* Listy obecności członków Rady Wydziału.

* Lista członków Rady Wydziału zaliczanych do minimum kadrowego.

* 1 egzemplarz pracy doktorskiej wraz z dokumentacją.

Podstawowe dane o Kandydacie:

Pan Máté Szücs urodził się 24.07.1978 roku w Debreczynie na Węgrzech. Dyplom z wyróżnieniem i tytuł magistra otrzymał w 2005 roku w Królewskim Konserwatorium w Antwerpii, w klasie prof. Leo De Neve, studiował również w Królewskim Konserwatorium w Brukseli, oraz Chapelle Musicale w Waterloo, w klasie prof. Ervina Schiffera. W 2009 roku ukończył Studium Pedagogiczne na Uniwersytecie w Debreczynie.

Finalista następujących konkursów :

1998 - konkurs im. Jean Françaix w Paryżu, oraz konkurs "Tenuto" w Brukseli,

2001 - laureat II Nagrody w Międzynarodowym Konkursie im. Jean Rogister w Liege

Działalność orkiestrowa:

Koncertmistrz grup altówek w następujących Filharmoniach : Flamandzkiej Filharmonii Królewskiej w Antwerpii (2003-2005), Orkiestrze Symfonicznej w Bambergu(2005), Sächsishe Staatskapelle w Dreźnie(2006), Orkiestrze Radiowej we Frankfurcie nad Menem, Deutsche Kammerphilharmonie w Bremen(2007-2011) i pierwszy koncertmistrz grupy altówek w Filharmonii Berlińskiej (2011-2018).

Działalność pedagogiczna:

W latach 2007-2018 wykładowca w : Wyższej Szkole Muzycznej w Saarbrücken, Akademii Muzycznej im. Franza Liszta w Budapeszcie, Fundacji im. Herberta von Karajana w Berlinie, oraz Wyższej Szkole Muzycznej im. Hannsa Eislera w Berlinie. Od 2018 roku jest profesorem w Wyższej Szkole Muzycznej w Genewie.

Prowadził kursy mistrzowskie w Wyższych Szkołach Muzycznych w Tokio, Seulu, Groningen, Budapeszcie, Rostocku, Londynie, Strasburgu, Antwerpii, Michigan, Los Angeles i Nowym Jorku.

Jako solista odbył szereg koncertów i tournee z renomowanymi orkiestrami po krajach całego świata, prowadzi również bogatą działalność jako kameralista. W jego dyskografii znajduje się 10 płyt.

Ocena pracy doktorskiej

Praca doktorska Pana Máté Szücsa pod tytułem ***" Rola oddechu w procesie tworzenia świadomych kreacji artystycznych na podstawie wybranych węgierskich kompozycji na altówkę"*** składa się z dzieła artystycznego zapisanego na nośniku elektronicznym oraz opisu, stanowiących łącznie pracę pod wspomnianym tytułem.

Ocena dzieła artystycznego :

Dzieło artystyczne obejmuje prezentacje następujących utworów:

1. Ferenc Farkas " Rumuńskie tańce ludowe"

2. Antal Doráti "Adagio"

3. Ferenc Farkas "Arioso"

4. Lajos Szücs "Romance"

5. László Weiner "Sonata"

Znając sylwetkę i dorobek artystyczny Pana Máté Szücsa spodziewałem się dzieła artystycznego na najwyższym poziomie. Już pierwsze przesłuchanie potwierdziło mnie w mniemaniu, że jest to kreacja wybitna. Wybór materiału, niezwykle ekspresyjnych utworów węgierskich, ewidentnie bliskich sercu wykonawcy, dodatkowo podkreślił bogactwo możliwości interpretacyjnych. Máté Szücs to altowiolista doskonały pod każdym względem: nienaganny warsztat ,technika i intonacja połączone są z wyjątkową muzykalnością . Dodatkowym walorem jest operowanie pięknym dźwiękiem, o wyjątkowym kolorycie.

W "Rumuńskich tańcach ludowych" Farkasa doktorant przedstawił niezwykle zróżnicowane obrazy pełne emocji: dwa różne charaktery węgierskiej duszy : szybki, pełen ekspresji i dynamiki , oraz drugi rubato, pokazujący bardziej intymny jej obszar. Zupełnie inne emocje zostały przedstawione w "Arioso" Dorátiego. Utwór napisany na rok przed śmiercią kompozytora pełen jest powagi, depresji i pytań końca życia. Operowanie różnymi odcieniami piano, zróżnicowaną wibracją i nastrojem uwidacznia bogactwo możliwości interpretacyjnych wykonawcy. "Arioso" Farkasa jako utwór prosty wymagało zaplanowania odpowiedniego nastroju, oraz znalezienia odpowiedniego brzmienia.

Na osobne omówienie zasługuje "Romance" Lajosa Szücsa. Solowy utwór jest niezwykle wymagający zarówno pod względem technicznym, jak i wyrazowym. W tym ujmującym dziele dodatkowo możemy znaleźć bliską relację między ojcem (kompozytorem) , a synem (wykonawcą), która nadaje temu wykonaniu wyjątkowości.

W Sonacie László Weinera wykonawca przedstawia inne podejście do dźwięku. Gra z większą ilością powietrza , w rezultacie dźwięk szybciej wychodzi z instrumentu i tworzy lepszą projekcję. Máté Szücs przedstawił całe spektrum swych możliwości, bogatą wyobraźnię dźwiękową, świadomość przedstawianej koncepcji artystycznej, jest artystą wyrazistym i w pełni ukształtowanym.

Część opisowa rozprawy:

Część opisowa składa się z 15 rozdziałów i bibliografii. Máté Szücs przedstawił w niej rolę oddechu, w procesie tworzenia kreacji artystycznej. Praca skonstruowana jest w sposób przejrzysty i logiczny. Doktorant przedstawia własną koncepcję i metody stosowania właściwego oddechu w grze na altówce zarówno w aspekcie technicznym jak i muzycznym.

W sposób dogłębny i wyczerpujący przedstawił swoją ideę oddechu jako początku kreacji artystycznej. Po przedstawieniu powodów, które skłoniły go do zainteresowania oddechem w grze na altówce omawia to zagadnienie jako zjawisko w przyrodzie, u człowieka, jego związku z ruchem, umysłem, filozofią, historią i muzyką. To prowadzi do omówienia fizjologii gry na altówce i związku pomiędzy oddechem a ciałem. Wszystko przedstawione w sposób wyczerpujący, a jednocześnie zachowuje równowagę między poszczególnymi rozdziałami. Następnie dochodzi do omówienia roli oddechu w poszczególnych utworach prezentowanych na nagraniu, wraz z ich krótką charakterystyką. Ostatnie rozdziały to ukazanie roli oddechu podczas wykonywania utworów jako solista, kameralista, muzyk orkiestrowy, a także roli oddechu w procesie nauczania. Ciekawym dodatkiem do pracy jest dołączenie zapisu video wykonywanych utworów wraz z zapisem pulsometru i pneumografu grającego. Zauważyć można korelację oddechu i pulsu wykonawcy z charakterem wykonywanych dzieł.

Własne doświadczenia doktoranta i wieloletnie zainteresowanie rolą oddechu w grze doprowadziło do stworzenia własnego, autorskiego podejścia do tematu i wypracowania unikatowej koncepcji jego stosowania. Praca ta może być pomocna wielu instrumentalistom w świadomym użyciu oddechu w grze na instrumentach smyczkowych.

Za pewne zaniechanie uznać należy brak dokładnego spisu wykonywanych utworów, a także niepodanie imienia i nazwiska pianisty, oraz miejsca i daty nagrania.

Konkluzja

Praca Máté Szücsa spełnia wszelkie wymogi stawiane pracom doktorskim. Autor jest artystą wszechstronnym , przedstawił zagadnienia w sposób oryginalny, wykazał się bogatą wiedzą teoretyczną , a także umiejętnościami do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej. Praca ta spełnia wymagania Ustawy z dnia 14.03.2003 roku, art. 17, ust. 1 i 2, wnosząc twórczy wkład w dziedzinę sztuk muzycznych.

Pracę doktorską Pana Máté Szücsa bez zastrzeżeń przyjmuję.

Wojciech Kołaczyk

dr hab. Wojciech Kołaczyk